

Tynt grunnlag for tvungen lønnsnemnd

Skolenes landsforbund mener regjeringens begrunnelse for å foreslå tvungen lønnsnemnd i lærerstreiken er tynt.

Konsekvensen av å vedta tvungen lønnsnemnd med slik svak begrunnelse, er i realiteten å vedta for all framtid at lærere bare har streikerett i en begrenset tid. Slike forhold som påberopes å være grunnen til forslaget om tvungen lønnsnemnd, vil enhver regjering kunne vise til i alle framtidige streiker der lærere er involvert.

For oss ser det ut som regjeringen i stor grad har basert seg på anslag fra Folkehelseinstituttet (FHI) om at 20 prosent, eller 14.000, barn og unge har definerte psykiske vansker eller plager, som et nøkkeltall for antatte skadevirkninger av streiken. Man bruker argumenter med at elevenes sosiale arenaer og møteplasser forsvinner når skoler stenger helt eller delvis som følge av en streik. Det å møtes på skolen er en anledning til å treffe andre.

I nyhetsoppslag har Heidi Aase, avdelingsdirektør i avdeling for barns helse og utvikling i Folkehelseinstituttet, sagt at FHI ikke har kunnskap til å påvise noen *direkte* årsakssammenheng mellom streiken og psykiske helse problemer blant barn og unge. Hun sier kunnskapen fra liknende situasjoner er sikker nok til å si at risikoen for mange norske elever var stor.

Statistikk viser at om lag 20 prosent av barn og unge har definerte psykiske problemer eller plager. Inn under dette kommer lærevesker, spiseforstyrrelser og vanskelig hjemmesituasjon som eksempel. Dette er statistikk som viser antall sårbare elever også utenom både pandemier og streik.

Ifølge FHI, har man ingen kunnskap til å påvise noen direkte årsakssammenheng mellom streiken og psykisk vanhelse blant barn og unge.

Mange av bekymringsmeldingene som er rapportert inn fra både statsforvaltere og andre bærer preg av å være anekdotiske. De har «hørt at», det er «kommet henvendelser om» og andre lignende og vage formuleringer preger mye av det innrapporterte.

All innrapportering, samt regjeringens endelige vurdering skjedde i løpet av halvannen uke. Vi kan ikke forstå at det skal være mulig å vurdere – på en faglig forsvarlig måte – streikens betydning for barn og unges psykiske helse.

Skolenes landsforbund ber komiteen merke seg at det ikke finnes noen vurderinger fra regjeringen om å sette inn avbøtende tiltak for elever man mente var i faresonen. Vi mener slike vurderinger om mulige støttetiltak bør være obligatoriske før man går til et slikt alvorlig skritt som å forslå lov om tvungen lønnsnemnd.

På denne bakgrunn ber Skolenes landsforbund Arbeids- og sosialkomiteen om å avvise regjeringens forslag om tvungen lønnsnemnd. Om saken havner i nemnd, da håper vi at

nemnda får tydelige signaler fra Stortinget om at virkningsdatoen for resultatet settes til 1. mai 2022.

Hvis det skulle bli en senere virkningsdato fører det til at den ene parten i konflikten, kommunene, vil tjene enda mer enn de allerede har gjort på å ikke finne en løsning, men heller la det gå til tvungen lønnsnemnd. Kommunene som har hatt lærere i streik, har jo allerede spart til dels store beløp i lønnsutgifter.

En senere virkningsdato enn 1. mai, vil bare gjelde fagorganiserte. Uorganiserte vil få sine tillegg fra mai. En senere virkningsdato vil altså ikke være med på å bygge opp rundt det organiserte arbeidslivet, men tvert imot belønne de som står utenfor som uorganiserte.